Talousvaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta asetukseksi rahoitusdatan saatavuutta koskevasta kehyksestä (rahoitusdatan käyttökehys) U 69/2023 vp

Finanssivalvonnan lausunto eduskunnan talousvaliokunnalle

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Finanssivalvonnalta asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle *U 69/2023 vp*. Finanssivalvonta kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Finanssivalvonta kannattaa komission ehdotuksen tavoitteita edistää kuluttajien ja yritysten pääsyä omiin rahoitustietoihinsa ja heidän mahdollisuuksiaan hyödyntää näitä tietoja. Tällä mahdollistetaan paremmista rahoitustuotteista ja -palveluista syntyvien hyötyjen saanti. Finanssivalvonta pitää valtioneuvoston U-kirjelmässä esitettyjä kantoja pääosin perusteltuina mutta nostaa kuitenkin alla esille muutamia huomioita valvonnan näkökulmasta asetusehdotukseen liittyen.

Asetusehdotuksen soveltamisala on erittäin laaja

Finanssivalvonta korostaa, että asetusehdotuksen (”Rahoitusdatan käyttökehys”) soveltamisala on huomattavan laaja. Käytetystä, ensi sijassa rahoitustietoihin viittaavasta terminologiasta huolimatta kyse ei ole vain tyypillisestä rahoitukseen liittyvästä datasta, vaan rahoitusdatalla, -tiedoilla ja -palveluilla tarkoitetaan ehdotuksessa myös vakuutus- ja lisäeläketoiminnan dataa, tietoja ja palveluja. Rahoitussektorin toimijoilla tarkoitetaan asetusehdotuksessa myös muun ohessa vakuutus-, jälleenvakuutus- ja lisäeläkelaitoksia.

Kustannusvaikutukset ja vaikutukset valvontaan

Komission mukaan kansallisille toimivaltaisille viranomaisille syntyisi rajoitetusti kustannuksia ja hallinnollista taakkaa. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kustannukset tulevat osin katetuiksi toimijoille asetettavilla valvontamaksuilla.

Finanssivalvonta huomauttaa, että tässä vaiheessa on vielä vaikeaa arvioida, paljonko uusia toimijoita tämän sääntelyn mahdollistamana tulisi markkinoille tai kuinka moni nykyisistä toimijoista, joille sääntely tämän toiminnan mahdollistaa, lähtisi tarjoamaan palvelua. Valvonta-alue on kuitenkin uusi, joten ainakin alkuvaiheessa se työllistänee valvojia enemmän kuin jatkossa kun valvonta on vakiintunut. Asetus aiheuttaa

joka tapauksessa finanssialan toimijoille lisävelvoitteita, joita viranomaisten pitää jatkossa valvoa.

Alemman asteisen sääntelyn valmistelu ja sen ylläpito vaatii resursseja myös Euroopan valvontaviranomaisilta, vaikka sinänsä ohjeiden (guidelines) antaminen niiden toimenkuvaan kuuluukin. Ehdotuksen kattamat säännökset olisivat kuitenkin aihealueeltaan uusia ja voidaan arvioida, että ne aiheuttaisivat merkittävästi lisätyötä etenkin niiden käyttöönottovaiheessa. Lisäksi säännöksissä voi olla kansallista vaihtelua, joten sääntelytyössä tarvittaisiin resursseja myös kansallisista valvontaviranomaisista.

Edellä mainittujen asioiden perusteella tässä vaiheessa on vaikea ennakoida, paljonko tämä uusi valvonta-alue tulisi työllistämään kansallisia valvojia ja paljonko valvonta vaatisi resursseja. Koska ehdotetun sääntelyn myötä kansallisen valvontaviranomaisen valvottavaksi tulisi uusia alueita ja mahdollisesti myös uusia valvottavia, tämä täytyy huomioida asetettaessa valvontamaksuja ja toimenpidemaksuja toimijoille.

Finanssivalvonta pitää tärkeänä, että sääntelyn kustannusarvioita pyritään edelleen tarkentamaan ja arviomaan huolellisesti sääntelyllä saavutettavaa lisäarvoa.

Lopuksi Finanssivalvonta toteaa, että määräajat tiedonjakojärjestelmien perustamiselle ja teknisten rajapintojen rakentamiselle tulisi asettaa siten, että markkinatoimijoilla on aidot mahdollisuudet toimia niiden mukaisesti. Erityistä huomiota on kiinnitettävä rajapintojen huolelliseen testaamiseen.

Sähköisesti allekirjoitettu

FINANSSIVALVONTA

Myller Marko 91237262F

Marko Myller
osastopäällikkö

Koponen Markku 91237329M

Markku Koponen
toimistopäällikkö